

Anexa nr. 2 la ordinul ministrului educației naționale nr. 3418/19.03.2013

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE

**Programa școlară
pentru**

RELIGIE

CULTUL EVANGHELIC

Clasa pregătitoare, clasa I și clasa a II-a

Aprobată prin ordin al ministrului
Nr. 3418/19.03.2013

București, 2013

Notă de prezentare

Programa disciplinei *Religie* este elaborată potrivit unui nou **model de proiectare curriculară, centrat pe competențe**. Construcția programei este realizată astfel încât să contribuie la dezvoltarea *profilului de formare* al elevului din ciclul primar. Din perspectiva disciplinei de studiu, orientarea demersului didactic pornind de la competențe permite accentuarea scopului pentru care se învață și a dimensiunii acționale în formarea personalității elevului.

Structura programei școlare include următoarele elemente:

- Notă de prezentare
- Competențe generale
- Competențe specifice și exemple de activități de învățare
- Conținuturi
- Sugestii metodologice

Competențele sunt ansambluri structurate de cunoștințe, abilități și atitudini dezvoltate prin învățare, care permit rezolvarea unor probleme specifice unui domeniu sau a unor probleme generale, în contexte diverse.

Competențele generale vizate la nivelul disciplinei *Religie* jalonează achizițiile elevului pentru întregul ciclu primar.

Competențele specifice sunt derivate din competențele generale, reprezintă etape în dobândirea acestora și se formează pe durata unui an școlar. Pentru realizarea competențelor specifice, în programă sunt propuse exemple de activități de învățare care valorifică experiența concretă a elevului și care integrează strategii didactice adecvate unor contexte de învățare variate.

Conținuturile învățării se constituie din inventarul achizițiilor necesare elevului pentru dobândirea competențelor de bază. Astfel, ele sunt grupate pe următoarele domenii:

- Omul, copilul lui Dumnezeu
- Obligațiile omului față de sine, față de semeni și față de lumea creată
- Relația omului cu Dumnezeu
- Mari sărbători creștine

Sugestiile metodologice includ strategii didactice precum și elemente de evaluare continuă.

Prezenta programă școlară propune o *ofertă flexibilă*, care permite cadrului didactic să modifice, să completeze sau să înlocuiască activitățile de învățare. Se urmărește astfel realizarea unui *demers didactic personalizat*, care să asigure formarea competențelor prevăzute de programă în contextul specific al fiecărei clase și al fiecărui elev. Incluziunea clasei pregătitoare în învățământul general și obligatoriu implică o perspectivă nuanțată a curriculumului la acest nivel de vârstă. Este necesară o abordare specifică educației timpurii bazată, în esență, pe *stimularea învățării prin joc*, care să ofere în același timp o plajă largă de diferențiere a demersului didactic, în funcție de nivelul de achiziții variate ale elevilor.

Programa școlară pentru disciplina *Religie* reprezintă o ofertă curriculară care are alocată o oră pe săptămână în trunchiul comun al planului-cadru de învățământ, în cadrul ariei curriculare *Om și societate*.

Studiul disciplinei *Religie* urmărește o dezvoltare progresivă a competențelor prin experiența specifică vârstei elevilor, prin accentuarea dimensiunilor afectiv-atiitudinale și acționale ale formării personalității elevilor.

Pentru a asigura un cadru coerent al predării *Religiei* în școală, programa școlară propune un set de elemente comune pentru toate cultele din România, ce au drept de predare a propriei religii în sistemul de învățământ: lista competențelor generale și specifice, o serie de exemple de activități de învățare și partea generală a sugestiilor metodologice. Lista de conținuturi este elaborată de către fiecare cult, permițând orientarea către teme relevante pentru fiecare dintre acestea.

Competențe generale

- 1. Aplicarea unor norme de comportament specific moralei religioase, în contexte de viață uzuale**
- 2. Colaborarea cu copiii și cu adulții din mediul familiar, în acord cu valorile religioase**
- 3. Explorarea activă a unor elemente din viața de zi cu zi, din perspectiva propriei credințe**

Competențe specifice și exemple de activități de învățare

1. Aplicarea unor norme de comportament specific moralei religioase, în contexte de viață uzuale

Clasa pregătitoare	Clasa I	Clasa a II-a
<p>1.1. Recunoașterea unor elemente de bază ale credinței religioase</p> <ul style="list-style-type: none"> - discuții despre importanța lui Dumnezeu în viața omului - jocuri didactice ilustrative, care să valorifice experiențe ale copiilor relevante din punct de vedere religios (ajutarea semenilor, participarea la slujbele Bisericii, rugăciunea etc.) - realizarea unor desene/ lucrări practice în care se reflectă informațiile primite prin intermediul cântecelor, rugăciunilor, textelor biblice prezentate 	<p>1.1. Descrierea unor aspecte de bază ale credinței religioase, prin apelul la experiența proprie</p> <ul style="list-style-type: none"> - dialog pe tema rolului atașamentului față de Dumnezeu, valorificând diferite povestiri, jocuri, exemple - conversații de grup pe tema relațiilor intrafamiliale, valorificând experiența de viață a elevilor - identificarea asemănărilor și deosebirilor dintre rugăciune și rugăminte, prin dialoguri, desene, jocuri de rol etc. - construirea unor enunțuri simple, cu termeni nou învățați (lumea creată de Dumnezeu, grija față de semeni, grija față de lumea creată etc.) 	<p>1.1. Explicarea unor aspecte specifice propriei credințe religioase</p> <ul style="list-style-type: none"> - exerciții de definire a unor termeni abordați în cadrul diferitelor teme, din perspectivă generală și din perspectivă religioasă: iubire, mulțumire, laudă, dar, ajutor, recunoștință, iertare etc. - dialoguri pe tema importanței iubirii: iubirea omului față de ceilalți, iubirea lui Dumnezeu față de om, iubirea omului față de Dumnezeu, valorificând diferite povestiri, jocuri, exemple - relatarea unor povestiri cu conținut religios despre iubirea lui Dumnezeu față de lume - explicarea rolului omului – copil al lui Dumnezeu - jocuri didactice pe tema formelor de manifestare a iubirii față de Dumnezeu și față de semeni - exerciții de redare, într-o succesiune logică, a unor evenimente din viața lui Iisus
<p>1.2. Observarea caracteristicilor comportamentale ale unui creștin, pe baza valorificării unor situații din viața de zi cu zi</p> <ul style="list-style-type: none"> - povestirea unor fapte bune, proprii sau ale altora - exerciții de identificare a calităților celorlalți (membri ai familiei, colegi, prieteni etc.), prin desene, dialoguri etc. - jocuri de rol „Așa da/ Așa nu” 	<p>1.2. Identificarea caracteristicilor comportamentale ale unui creștin, pe baza valorificării unor situații din viața de zi cu zi și a exemplelor unor persoane din Biblie</p> <ul style="list-style-type: none"> - dialog pe tema comportamentului diferitelor persoane (din viața de zi cu zi, din Biblie, din povești cu conținut moralizator etc.) - audiții de povestiri care evidențiază rolul atașamentului față de Dumnezeu - relatarea, folosind cuvintele proprii, a unor povestiri personale care evidențiază atașamentul față de semeni - discuții pe tema rolului protejării naturii, pornind de la exemple date (personaje din povestiri, persoane biblice, persoane din comunitate etc.) 	<p>1.2. Evidențierea caracteristicilor comportamentale ale unor modele de credință</p> <ul style="list-style-type: none"> - prezentarea unor modele biblice de comportament, la alegere, în funcție de tema abordată: iertarea (exemple: Iosif și frații săi, pilda fiului risipitor, pilda celor doi frați etc.) - jocuri de rol în care este valorizată respectarea, în contexte variate, a normelor de comportament exemplificate prin exemplele biblice - povestirea unor fapte bune, proprii sau ale altora, care să ilustreze: iubirea semenilor, prietenia, iertarea față de semeni - exerciții/ jocuri de valorizare a celorlalți (membri ai familiei, colegi, prieteni etc.): „Spune trei lucruri bune despre...”

Clasa pregătitoare	Clasa I	Clasa a II-a
	<ul style="list-style-type: none"> - analizarea unor imagini pe diferite teme: „Geneza”, „Familia mea”, „În natură” etc. - jocuri de rol: „Așa da/ Așa nu”, cu aplicații la diferite contexte relevante (grija față de semeni, grija față de natură etc.) 	<ul style="list-style-type: none"> - jocuri de rol: „Așa da/ Așa nu”
<p>1.3. Aplicarea unor reguli de comportament moral-creștin în contexte de viață familiare</p> <ul style="list-style-type: none"> - conversații de grup privind regulile de comportament în diferite situații (în familie, școală, biserică, comunitate etc.) - studii de caz, pornind de la situații reale sau imaginare din viața copiilor (persoane din viața cotidiană, persoane din povestiri biblice, personaje din desene animate sau din povești etc.) - jocuri de rol: „Cum mă comport când...?”; „Cum procedez dacă sunt în situația...?” - exerciții de manifestare a dezacordului față de comportamente care încalcă valorile morale - vizite la biserică 	<p>1.3. Aplicarea unor reguli de comportament moral-creștin într-o serie de contexte de viață reale sau imaginare</p> <ul style="list-style-type: none"> - conversații de grup privind regulile de comportament în diferite situații (școală, familie, stradă, natură etc.) - recunoașterea, în diferite contexte date, a respectării/ încălcării anumitor reguli de comportament moral-creștin (jocuri de rol, povestiri, analiza unor imagini etc.) - stabilirea, în grupuri mici și/ sau la nivelul clasei, a unor reguli de comportament în diferite contexte (școală, familie etc.), relevante din perspectivă moral-religioasă - dialog pe tema regulilor de comportament religios în familie: „Care este locul meu în familie?”; „Cum îmi îngrijesc fratele bolnav?” etc. 	<p>1.3. Aplicarea în mod autonom a unor reguli de comportament moral-creștin în diferite contexte de viață reale sau imaginare</p> <ul style="list-style-type: none"> - studii de caz pe tema respectării regulilor de comportament moral-creștin, pornind de la situații reale sau imaginare - jocuri de rol pe diferite teme: „Ce am făcut bine în situația...?”; „Care sunt efectele faptelor bune/ rele (neglijența; a jigni pe alții prin fapte sau cuvinte etc.)...?” - exerciții de autoevaluare a comportamentului, prin raportare la exemplele învățate - exerciții de manifestare a acordului/ dezacordului față de comportamente care respectă, respectiv încalcă valorile morale creștine - construirea unor povești cu început/ sfârșit dat, care pun în evidență comportamente moral-religioase

2. Colaborarea cu copiii și cu adulții din mediul familiar, în acord cu valorile religioase

Clasa pregătitoare	Clasa I	Clasa a II-a
<p>2.1. Asumarea unor responsabilități în cadrul grupurilor din care face parte, la propunerea adultului</p> <ul style="list-style-type: none"> - exerciții de identificare a rolurilor sociale ale diferitelor persoane (copii, părinți, profesori etc.) și a responsabilităților corespunzătoare fiecăreia dintre acestea 	<p>2.1. Manifestarea interesului pentru asumarea unor responsabilități în cadrul grupurilor din care face parte</p> <ul style="list-style-type: none"> - identificarea responsabilităților personale în diferite grupuri de apartenență (familie, școală, grup de prieteni etc.) - audierea unor povestiri care evidențiază exemple 	<p>2.1. Asumarea în mod explicit a unor responsabilități în cadrul grupurilor din care face parte</p> <ul style="list-style-type: none"> - exerciții de negociere și stabilire în comun a responsabilităților în cadrul grupurilor din care face parte, pentru realizarea unor activități variate - dialoguri pe teme privind ascultarea și negocierea

Clasa pregătitoare	Clasa I	Clasa a II-a
<ul style="list-style-type: none"> - dialoguri pe teme privind colaborarea în diferite grupuri de apartenență - participarea la activități caritabile, împreună cu alți membri ai școlii, parohiei etc. - jocuri de rol pe tema asumării diferitelor responsabilități (în familie, în școală etc.) - studii de caz pe tema ajutorului oferit celorlalți 	<p>de asumare a unor roluri și responsabilități în anumite grupuri</p> <ul style="list-style-type: none"> - jocuri de rol pe tema asumării diferitelor responsabilități (în familie, în școală etc.) - distribuirea de roluri pentru fiecare participant în rezolvarea unor sarcini de lucru simple, în grupuri mici - exersarea unor responsabilități și sarcini de lucru variate, în activități de grup, pentru fiecare elev - prezentarea unor cazuri relevante pentru temele: importanța ajutorului oferit celorlalți, rolul rugăciunii pentru membrii diferitelor grupuri de apartenență - organizarea unor activități caritabile, împreună cu alți membri ai școlii, bisericii etc. 	<p>responsabilităților în diferite grupuri de apartenență</p> <ul style="list-style-type: none"> - jocuri de rol pe tema asumării unor responsabilități și a rezolvării de conflicte în diferite contexte (în familie, în școală, în grupul de prieteni etc.) - studii de caz pe tema relației dintre prieteni - realizarea unui jurnal al clasei care specifică participarea la diferite acțiuni organizate de școală, apreciate de elevi
<p>2.2. Identificarea unor elemente comune și de diferențiere între oameni</p> <ul style="list-style-type: none"> - exerciții de identificare a unor elemente de diversitate (aspect fizic, limba vorbită, calități, comportamente, lucruri sau mâncăruri favorite etc.) - exerciții de exprimare a acordului/ dezacordului față de opiniile altora (argumentarea opiniei proprii în spiritul toleranței pentru opinia altora) - participarea la întâlniri cu persoane din comunitate, pe teme relevante din punct de vedere educațional - participarea la dialoguri având ca subiect „Persoanele cu nevoi speciale” - studii de caz: „Ce ai face dacă ai fi în situația ...?” 	<p>2.2. Observarea unor elemente de diversitate în cadrul diferitelor grupuri</p> <ul style="list-style-type: none"> - dialog pe tema unor elemente de diversitate în grupurile de apartenență - jocuri de dezvoltare a imaginii de sine și a imaginii despre celălalt, în sens pozitiv (jocuri de descriere a calităților proprii/ ale colegilor, jocuri de rol „Întreabă-mă și eu îți spun despre mine” etc.) - studii de caz: „Ce ai face dacă ai fi în situația...?” - identificarea unor elemente de diversitate în modul de manifestare a credinței, pornind de la realități din viața școlii și a comunității (existența elevilor de diferite confesiuni în clasa de elevi/ școală, existența unor biserici/ locașuri de cult aparținând altor culte/ religii în localitatea lor etc.) - dialog privind rolul rugăciunii pentru propria persoană și pentru alții - audierea unor texte simple, în proză sau în versuri, care evidențiază adoptarea de atitudini pozitive față de propria persoană și față de alții 	<p>2.2. Descrierea unor elemente de diversitate în cadrul diferitelor grupuri</p> <ul style="list-style-type: none"> - conversație de grup pe tema unor elemente de diversitate în grupurile de apartenență sau în alte grupuri - prezentarea regulilor de comunicare pozitivă cu diferite categorii de persoane - exerciții de evaluare a efectelor unor fapte/ comportamente/ atitudini care accentuează diferențele dintre oameni, pe bază de povestiri, jocuri de rol - dialog pe tema copiilor aflați în diferite situații (orfani, copii ai căror părinți sunt plecați în străinătate, copii de la casele de tip familial etc.) - simularea unor situații de relaționare pozitivă cu copiii provenind din grupuri diferite (etnice, religioase, culturale, sociale) - audierea/ citirea unor texte literare sau religioase simple, în proză sau în versuri, în care se reflectă ideea de toleranță

3. Explorarea activă a unor elemente din viața de zi cu zi, din perspectiva propriei credințe

Clasa pregătitoare	Clasa I	Clasa a II-a
<p>3.1. Explicarea semnificației unor evenimente religioase cunoscute</p> <ul style="list-style-type: none"> - formularea unor enunțuri simple, utilizând cuvinte din domeniul religios-moral - povestirea după imagini (planșe, ilustrații etc.) cu tematică adecvată - dialoguri pe baza audiției unor texte biblice - descrierea unor imagini care reprezintă evenimente din viața lui Iisus - audierea și/ sau învățarea de scurte rugăciuni, cântări religioase etc., cu explicarea pe înțelesul copiilor a expresiilor și termenilor religioși întâlniți 	<p>3.1. Explicarea semnificației unor evenimente religioase din viața comunității</p> <ul style="list-style-type: none"> - formularea unor enunțuri, utilizând cuvinte din domeniul religios-moral - povestirea după imagini (planșe, ilustrații etc.) pe tema unor evenimente religioase - dialog pe tema unor evenimente religioase semnificative din viața comunității, pornind de la experiențele elevilor - audierea și/ sau învățarea unor rugăciuni, cântări religioase etc. - organizarea unor serbări școlare 	<p>3.1. Explicarea importanței unor evenimente religioase din viața comunității și a societății</p> <ul style="list-style-type: none"> - elaborarea unor texte scurte, utilizând cuvinte din domeniul religios-moral sau pornind de la imagini sau audiția/ lectura unor texte biblice - dialog pe tema rolului unor evenimente religioase semnificative din viața comunității, pornind de la experiențele elevilor - exerciții de recunoaștere a unor evenimente/ sărbători pe baza unor imagini, texte biblice și din literatura laică și religioasă - povestirea după imagini (planșe, fotografii, ilustrații etc.) cu tematică adecvată - exemplificarea unor aspecte legate de evenimentele religioase, cu ajutorul mijloacelor audio-vizuale
<p>3.2. Identificarea unor sărbători și evenimente cu semnificații religioase, cu incidență asupra vieții familiei</p> <ul style="list-style-type: none"> - participarea la discuții privind evenimentele religioase din viața omului (botezul, nunta, ziua onomastică etc.), valorificând experiențele concrete ale copiilor - analiza unor imagini relevante din viața copiilor și a familiilor lor (fotografii și albume de familie, imagini din sfera publică etc.) - prezentarea aspectelor caracteristice ale diferitelor sărbători - audierea unor texte din literatură, referitoare la marile sărbători creștine - exerciții de învățare a unor cântări religioase - participarea la serbări școlare - realizarea unor proiecte pe diferite teme religioase („Cum am sărbătorit Crăciunul?” 	<p>3.2. Prezentarea unor sărbători și evenimente cu conținuturi și semnificații religioase, cu incidență asupra vieții familiei și a comunității</p> <ul style="list-style-type: none"> - dialog pe tema diferitelor sărbători religioase și a unor aspecte specifice acestora în viața familiei sau a comunității (modalități de pregătire pentru celebrarea evenimentului, alte obiceiuri etc.) - participarea, pe grupe de lucru, la realizarea unor proiecte pe diferite teme („Grija față de lumea creată”, „Natura, altfel în fiecare zi”, „Cum ne pregătim pentru evenimentele familiale?” etc.) - realizarea unor desene, felicitări, ornamente, colaje etc., cu ocazia sărbătorilor religioase și familiale, utilizând materiale diverse - audierea unor texte din literatură, referitoare la marile sărbători religioase și ale familiei - participarea la sărbătorile comunității 	<p>3.2. Explicarea rolului diferitelor sărbători și evenimente cu conținuturi și semnificații religioase, cu incidență asupra vieții familiei și comunității</p> <ul style="list-style-type: none"> - dialog pe tema rolului marilor sărbători religioase și a unor tradiții specifice din viața familiei sau a comunității - participarea, pe grupe de lucru, la realizarea unor proiecte pe diferite teme („Tradițiile din localitatea mea”/ „Cum păstrăm tradițiile religioase” etc.) - explicarea relației dintre diferite sărbători religioase și perioadele de vacanță sau zilele declarate nelucrătoare - exerciții de identificare a unor slujbe bisericesti realizate la marile sărbători, pe baza unor imagini sau a audierii unor texte - analiza unor imagini relevante din viața

Clasa pregătitoare	Clasa I	Clasa a II-a
<p>„Cum ne pregătim de Paști?” etc.)</p> <ul style="list-style-type: none"> - realizarea unor desene și confecționarea unor felicitări, ornamente, colaje etc. cu ocazia diferitelor sărbători religioase 		<p>copiilor, a familiilor lor, a comunității privind diferite forme de manifestare a iubirii și iertării</p> <ul style="list-style-type: none"> - implicarea în evenimente/ ceremonii/ activități legate de tradiții religioase și populare specifice comunității - organizarea unor serbări școlare - realizarea unor desene, felicitări, ornamente, colaje etc., cu ocazia sărbătorilor religioase, utilizând materiale diverse

CONȚINUTURI

Domenii	CP	CLASA I	CLASA a II-a
Omul, copilul lui Dumnezeu	<p>Dumnezeu ne-a creat prin iubire</p> <ul style="list-style-type: none"> - Omul este cea mai importantă ființă de pe pământ (omul, ființă creată de către Dumnezeu; omul și celelalte ființe de pe pământ; rugăciuni de mulțumire către Dumnezeu etc.) - Sunt copilul lui Dumnezeu și al părinților mei (raportarea copiilor la Dumnezeu; raportarea copiilor la proprii părinți; ascultarea față de Dumnezeu și față de părinți etc.) - Ce înseamnă să fiu creștin? (Iisus, cel mai bun fiu al lui Dumnezeu; cum devin creștin etc.) - Cum vorbesc cu cei din jur? (rolul comunicării în viața omului; reguli simple de comunicare etc.) - Ce simt față de ceilalți? (iubirea aproapelui; forme de manifestare a sentimentelor; exemple biblice, din viețile episcopilor și din viața de zi cu zi, relevante etc.) - Cum mă comport ca un creștin? (reguli de comportament creștin; modele de comportament creștin, în diferite contexte; exemple concrete de fapte bune; efectele faptelor bune etc.) - O zi din viața mea de creștin (principalele aspecte ale vieții religioase într-o zi obișnuită, duminica și într-o zi de sărbătoare; exemple concrete etc.) 	<p>Omul este ființa creată de Dumnezeu</p> <ul style="list-style-type: none"> - Omul ascultă cuvântul lui Dumnezeu (auzim despre Dumnezeu din Biblie; personajele biblice le-au vorbit oamenilor; auzim despre Dumnezeu de la cei care cred în El etc.) - Omul se bucură de creația lui Dumnezeu (ce înseamnă creația lui Dumnezeu; perfecțiunea creației lui Dumnezeu; respectul față de creația lui Dumnezeu etc.) - Biblia ne vorbește despre lumea creată (frumusețile lumii create; modele de ocrotire a lumii create etc.) - Ce înseamnă să fiu copilul lui Dumnezeu? (manifestarea credinței în particular și în mod public, prin cuvinte și fapte etc.) 	<p>Dumnezeu este Tatăl nostru iertător</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dumnezeu ne iubește pe toți (fiecare om este creat de Dumnezeu; Dumnezeu ne ocrotește în fiecare zi; Dumnezeu primește rugăciunea fiecărui om, în limba în care e rostită etc.) - Dumnezeu ne ajută să îl cunoaștem și să îl iubim (Dumnezeu este prezent permanent cu noi; ne-a pus în suflet dorința de a-L cunoaște și iubi etc.) - Dumnezeu ne iartă greșelile („Tatăl nostru”; importanța iertării păcatelor altora)

Domenii	CP	CLASA I	CLASA a II-a
Obligațiile omului față de sine, față de semenii și față de lumea creată	<p>Dumnezeu ne ajută să ne ajutăm unii pe alții</p> <ul style="list-style-type: none"> - Familia mea (ce este o familie; relațiile dintre membrii familiei; activități religioase în familie etc.) - Sunt creștin și la școală (școala, locul unde învăț; relația cu adulții și cu copiii la școală; atitudinea față de mediul școlar etc.) - Primii mei prieteni (copilăria și prietenia; colegi și prieteni; alegerea prietenilor; modele de prietenie etc.) - Preotul în viața mea (cine este preotul; prezența preotului în viața copilului etc.) - Creștinii din biserica mea (descrierea bisericii la care merg; rolul și locul preotului și al credincioșilor în biserică; activități comune cu membrii parohiei etc.) - Oamenii din lumea întreagă (diversitatea oamenilor în lume; activități de ajutorare a semenilor etc.) 	<p>Obligațiile omului față de lumea creată</p> <ul style="list-style-type: none"> - A fi copilul lui Dumnezeu (Geneza, omul creat pe chipul lui Dumnezeu; iubirea față de semenii; grija față de lumea creată etc.) - Familia mea (rolul și responsabilitatea membrilor familiei; relațiile inter- și intrafamiliale etc.) - Comunitatea mea (rolul și responsabilitatea membrilor comunității; relațiile dintre membrii comunității; iubire, decizie, interes, libera voință – relațiile dintre acestea etc.) - Pentru cine mă rog în biserică? (rugăciunea împreună cu preotul și cu alți credincioși; persoanele cu care relaționez: preotul, cântărețul, alți membri ai comunității etc.) - Cum mă comport în comunitatea mea? (comportamentul în comunitate; ținuta vestimentară etc.) - Ce fac eu pentru comunitatea mea? (ajutorarea membrilor comunității; implicarea în activități organizate la biserică; participarea la evenimentele organizate de biserică și de comunitate etc.) 	<p>Oamenii își arată iubirea unii față de alții</p> <ul style="list-style-type: none"> - Recunoștința față de cei care ne fac bine (ce este recunoștința; exemple biblice de persoane care și-au arătat recunoștința față de binefăcători; modele din viața de zi cu zi de răsplătire a celor care ne fac bine etc.) - Iertarea celor care ne fac rău (ce este iertarea; de ce avem nevoie de iertare; modelul de iertare oferit de Mântuitorul Iisus Hristos; exemple biblice și din viațile sfinților de iertare; exemple de iertare din viața de zi cu zi etc.) - Ajutorul dat prietenilor (cum ne comportăm față de prieteni; exemple biblice despre prietenie etc.) - Rezolvarea conflictelor prin iubire (formele conflictelor; modele de rezolvare a conflictelor)
Relația omului cu Dumnezeu	<p>Dumnezeu este întotdeauna cu noi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dumnezeu ne-a dăruit o lume frumoasă (frumusețea creației; natura și oamenii; ocrotirea naturii de către om etc.) - Iisus iubește copiii (cine este Iisus; atitudinile lui Iisus față de copii etc.) 	<p>Omul este ființa care se roagă lui Dumnezeu</p> <ul style="list-style-type: none"> - Omul vorbește cu Dumnezeu prin rugăciune (ce este rugăciunea; Iisus s-a rugat Tatălui etc.) - Când, unde și cui mă rog? (momentele în care ne rugăm; locurile 	<p>Omul este fiul iubitor al lui Dumnezeu</p> <ul style="list-style-type: none"> - Iubirea, sentimentul cel mai înalt al omului (ce înseamnă să iubești; pe cine iubim; exemple de oameni care își arată iubirea față de Dumnezeu și față de semenii etc.)

Domenii	CP	CLASA I	CLASA a II-a
		<p>în care ne rugăm; modul în care ne rugăm etc.)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pentru cine mă rog? (rugăciunea pentru propria persoană; rugăciunea pentru părinți și ceilalți membri ai familiei; rugăciunea pentru toți oamenii etc.) - Rugăciunea și rugămintea (prin ce se aseamănă; prin ce se deosebesc; exemple de rugăciuni și de rugăminți etc.) - Binefacerile rugăciunii (împlinirea cererilor de folos; întărirea relației dintre semeni; primirea înțelepciunii de la Dumnezeu etc.) 	<ul style="list-style-type: none"> - Îl am pe Dumnezeu în minte și în suflet, în fiecare zi (cum pot să Îl am pe Dumnezeu în minte și în suflet: rugăciunea, lectura Bibliei, admirarea naturii, săvârșirea unei fapte bune etc.) - Rugăciunile de mulțumire și de laudă aduse lui Dumnezeu (ce înseamnă să mulțumești; ce înseamnă să lauzi; pentru ce Îi mulțumim lui Dumnezeu; cine Îl laudă pe Dumnezeu etc.) - Ajutorul oferit celorlalți, semn al iubirii față de Dumnezeu (ce înseamnă să ajuți pe cineva, faptele bune săvârșite din iubire, iar nu din obligație; exemple de îndatoriri și de fapte de slujire a semenilor, în diferite contexte de viață etc.)
Mari sărbători creștine	<p>Crăciunul, darul lui Dumnezeu pentru oameni</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nașterea Pruncului Iisus, bucuria copiilor (Nașterea lui Iisus în Betleem; bucuria darurilor primite de la Moș Crăciun etc.) - Cum sărbătoresc Crăciunul? (împodobirea bradului; colindul; participarea la slujba de Crăciun etc.) <p>Paștele, credința în viața eternă, primită în dar de la Dumnezeu</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bucuria copiilor la Florii și la Paști (bucuria copiilor la intrarea lui Iisus în Ierusalim; bucuria copiilor la slujba de Paști etc.) - Cum sărbătoresc Paștile? (participarea la slujbă; ciocnirea ouălor roșii; tradiții pascale etc.) 	<p>Nașterea lui Iisus, în vers și în cântec</p> <ul style="list-style-type: none"> - Despre colind (ce este colindul; când se colindă; cine colindă etc.) - O poezie despre nașterea lui Iisus (la alegere) <p>Tradiții pascale</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sărbătorile tradiționale pascale ale localității natale 	<p>Crăciunul</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tradiții religioase de Crăciun (colindul și cântecele de stea, confecționarea unei stele, oferirea de cadouri etc.) <p>Anul Nou</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sărbători tradiționale legate de Anul Nou

Lista elementelor de conținut este completată cu un ansamblu de elemente de tip predominant confesional (rugăciuni, texte biblice, cântări religioase și colinde), recomandate a fi abordate pe parcursul fiecărei clase. Acestea nu vor fi analizate ca unități de conținut de sine stătătoare, ci vor constitui mijloace de realizare și de explicare a temelor anterior menționate.

Elemente de tip predominant confesional	CP	CLASA I	CLASA a II-a
Rugăciuni	„Tatăl nostru” - rugăciunile legate de viața de familie (pentru părinți, pentru bunici, pentru frați etc.)	„Tatăl nostru”; - rugăciunea înainte și după masă	„Credoul” - rugăciunile legate de intrarea și ieșirea în/ din biserică
Texte biblice	„Copii, ascultați pe părinții voștri în Domnul că aceasta este cu dreptate” (Efeseni 6, 1) „Bucurați-vă cu cei ce se bucură, plângeți cu cei ce plâng” (Romani 12, 15) „Nu răsplățiți nimănui răul cu rău” (Romani 12, 17)	„Cereți și vi se va da, căutați și veți afla” (Matei 7, 7); „Rugați-vă unul pentru altul” (Iacob 5, 16); „Doamne, ajută-mă!” (Matei 15, 25); „Și a privit Dumnezeu toate câte a făcut și iată, erau foarte bune” (Facerea 1, 31)	„Dumnezeu este iubire” (I Ioan 4, 8); „Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bunăvoire!” (Luca 2, 14); „Să vă iubiți unul pe altul precum v-am iubit Eu” (Ioan 15, 12); „Să nu iubim cu vorba, numai din gură, ci cu fapta și cu adevărul” (I Ioan 3, 18); „Iubirea nu face rău aproapelui” (Romani 13, 10);
Cântări religioase	„Tragt in die Welt nun ein Licht” „Schaut, die grosse Erde, schaut” „Vom Aufgang der Sonne” „Er hält die ganze Welt”	„Wir wollen alle fröhlich sein” „Meinem Gott gehört die Welt” „Vom Himmel hoch” „Nun lasst uns Gott, dem Herren”	„Wir sagen euch an den lieben Advent” „Seht hin, er ist allein im Garten” „Zu Ostern in Jerusalem”

Sugestii metodologice

Sugestiile metodologice au rolul de a orienta cadrul didactic în aplicarea programei școlare pentru proiectarea și derularea la clasă a activităților de predare–învățare–evaluare, în concordanță cu specificul disciplinei *Religie*.

Copilul va învăța, prin metode adecvate vârstei, ceea ce îi este necesar pentru dezvoltarea sa armonioasă la această etapă de vârstă și pentru a face față cu succes cerințelor școlare.

La acest nivel de vârstă, cadrul didactic va urmări sistematic realizarea de conexiuni între toate disciplinele de studiu, creând contexte semnificative de învățare pentru viața reală.

Strategii didactice

Valorificarea valențelor formative ale disciplinei *Religie* promovează utilizarea de strategii didactice care accentuează construcția progresivă a cunoștințelor specifice, prin abordări flexibile și diferențiate ale conținuturilor învățării, în paralel cu formarea progresivă la elevi a capacității de autoevaluare a comportamentelor verbale și acționale, aplicabile în diferite contexte de viață din mediul apropiat al copilului.

Caracterul practic-aplicativ al disciplinei *Religie* solicită utilizarea, pentru segmentul de vârstă căruia ne adresăm, a unui cadru metodologic variat, care îmbină metodele tradiționale cu cele moderne, astfel încât acestea să devină căi pentru dezvoltarea capacității de comunicare a elevilor, pentru crearea unui cadru educațional bazat pe moralitate și religiozitate, prin care să fie sprijinită formarea de conduite precum încrederea, respectul pentru diferență, atitudinea pozitivă față de sine și față de alții, care să ajute la interiorizarea valorilor și a normelor moral-religioase.

Metodele de predare–învățare recomandate în activitățile didactice la disciplina *Religie* vizează cu precădere:

- observarea și învățarea prin descoperire, pornind de la seturi de imagini din diferite categorii (icoane, ilustrații cu conținut moral, fotografii care reflectă aspecte din viața religioasă proprie și a familiei, imagini ce fac referire la acțiuni și elemente liturgice etc.);
- studiul de caz, pentru analizarea unor situații reale sau imaginare, pornind de la experiențele de învățare și de viață ale elevilor;
- jocul de rol cu diferite teme și dramatizarea, pentru identificarea unor aspecte specifice domeniului religios, pentru analizarea și evaluarea critică a unor situații din diferite grupuri de apartenență sau pentru exersarea unor practici cu caracter moral-religios;
- conversația, pentru identificarea, împreună cu elevii, a modalităților de aplicare în viața reală a diferitelor valori religioase, pentru evidențierea trăsăturilor morale ale persoanelor biblice sau ale personajelor din diferite povestiri cu conținut moral etc.
- învățarea problematizată, prin implicarea elevilor în rezolvarea unor situații–problemă simple, pornind de la prezentarea unor aspecte și evenimente cu valențe morale;
- portofoliul pe diferite teme, metodă ce permite exersarea lucrului pe grupe și dezvoltarea competențelor de colaborare, prin realizarea unor: desene, colaje, texte scurte, „cărți”, colecții de imagini sau fotografii etc.

Aplicarea metodelor anterior descrise presupune utilizarea unor mijloace de învățământ variate, în special a celor cu caracter intuitiv, ilustrativ și oferă contexte de alternare a diferitelor forme de organizare a activității (individuală, în grupuri mici, frontal), de realizare a unor activități religioase specifice (audierea de povestiri, rugăciuni, texte și cântări religioase, colinde etc.), de implicare a elevilor în diferite activități extrașcolare, care completează și îmbogățesc demersurile didactice desfășurate prin ora de religie. Astfel, se recomandă ca profesorul de religie să utilizeze mijloace didactice adecvate: planșe ilustrative, jetoane adaptate temelor abordate, softuri educaționale, CD-uri și DVD-uri cu filmulețe, prezentări Power-point educative, jocuri (cuburi, puzzle etc.), adaptate conținuturilor propuse; culegeri de texte literare în versuri și proză, cântece necesare ca suport pentru serbări și lecții curente; fișe pentru desen; jucării necesare derulării jocurilor didactice.

Care sunt contextele și mediile de instruire recomandate pentru activitatea la *Religie*?

Ora de *Religie* nu înseamnă numai activitatea obișnuită a profesorului cu elevii în sala de clasă. Prin specificul ei, educația religioasă permite organizarea unor contexte variate de învățare, care să-i motiveze pe elevi pentru participarea activă și să le susțină interesul pentru domeniul *Religiei*.

Așadar, cum și unde anume se pot organiza activitățile de învățare la disciplina *Religie*?

• **Învățăm în sala de clasă!** În sălile de clasă, profesorul poate organiza diferite activități de predare–învățare cu elevii: lecții obișnuite de prezentare de noi teme, întâlniri cu personalități relevante pentru domeniul religiei, discuții pe teme religioase cu părinți sau cu alți membri ai comunității etc.

- Mergem la bibliotecă! Profesorul de religie, împreună cu elevii, poate organiza activitatea la biblioteca școlii sau la altă bibliotecă din comunitate. În aceste contexte de învățare, elevii pot fi încurajați și susținuți să se familiarizeze cu spațiul bibliotecii, să observe cum se caută o carte, să participe la întâlniri cu diferite personalități.

- Vizităm biserica! Biserica este un spațiu cu înalte valențe educative pentru ora de religie. Profesorul poate organiza cu elevii vizite la biserică în diferite ocazii și scopuri: pentru participarea și observarea anumitor slujbe bisericești, pentru discuții cu preotul pe teme religioase sau pentru a organiza în comun diferite evenimente importante pentru comunitate ori activități de întraajutorare a membrilor acesteia.

- Leșim în alte spații din afara școlii! Profesorul de religie și elevii pot derula activități de învățare și în contexte extrașcolare precum: mersul la cinematograful pentru vizionarea unor filme pe teme religioase relevante din perspectiva acestei materii de studiu, vizitarea unor muzee, plimbarea pe stradă/ prin parc pentru observarea comportamentelor oamenilor și analiza acestora din perspectiva moralei religioase.

- Mergem în excursii tematice la mănăstiri sau alte lăcașuri de cult! Profesorul de religie poate organiza excursii cu elevii, pe un traseu care să cuprindă o serie de mănăstiri sau alte așezăminte religioase cu o anumită semnificație pentru comunitatea sau regiunea respectivă. În acest context, se pot organiza discuții cu specialiștii din muzeele mănăstirilor, se pot iniția dialoguri cu unii duhovnici, se observă sau se descriu spațiile sau obiectele cu caracter sacru.

- Căutăm pe Internet informații și imagini cu caracter religios! În afară de faptul că unele lecții sau teme pot utiliza platforme educaționale, profesorul poate să descopere pe Internet, împreună cu elevii, informații relevante despre specificul vieții religioase din spațiul proxim sau din alte arealuri geografice și culturale, poate urmări secvențe muzicale, filmice, liturgice ce sunt corelate cu temele planificate.

Evaluarea reprezintă o componentă organică a procesului de învățământ. Se recomandă cu prioritate metode moderne de evaluare precum: observarea sistematică a comportamentului elevilor, centrarea pe progresul personal, autoevaluarea, realizarea unor proiecte care să valorifice achizițiile copiilor și să stimuleze în același timp dezvoltarea de valori și atitudini, în contexte firești, sincretice, adaptate vârstei. Este recomandabil ca evaluarea să se realizeze prin raportare la standarde generale și nu la nivelul clasei. De asemenea, evaluarea orientează cadrul didactic în reglarea strategiilor de predare, pentru o mai bună adecvare la particularitățile individuale și de vârstă ale elevilor.

Procesul de evaluare va pune accent pe recunoașterea experiențelor de învățare și a competențelor dobândite de către copii în contexte nonformale sau informale. Evoluția copilului va fi înregistrată și discutată cu părinții. În întreaga activitate de învățare și evaluare va fi urmărit, încurajat și valorizat progresul fiecărui copil în parte.